

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету
Анатолій ДІБРОВА
16 травня 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри фінансів
Протокол № 13 від «16» травня 2024 р.
Завідувача кафедри
Наталія ШВЕЦЬ

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Аналітичне і обліково-правове
забезпечення бізнесу»
Анатолій ШИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БЮДЖЕТНА СИСТЕМА ТА ОПОДАТКУВАННЯ

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Освітня програма «Аналітичне і обліково-правове забезпечення бізнесу»

Факультет Економічний

Розробники: д.е.н., професор, професор кафедри фінансів Негода Ю.В.,
к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Долженко І.І.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни
БЮДЖЕТНА СИСТЕМА ТА ОПОДАТКУВАННЯ

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»	
Освітня програма	Аналітичне і обліково-правове забезпечення бізнесу	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	180	
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	_____ курсова робота _____ (назва)	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	-
Семестри	4	-
Лекційні заняття	45 год.	-
Практичні, семінарські заняття	45 год.	-
Самостійна робота	90 год.	-
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	6 год.	-

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою вивчення курсу дисципліни «Бюджетна система та оподаткування» в межах модулю 1 є надання студентам теоретичних та практичних знань щодо побудови бюджетної системи, організації бюджетного процесу на державному і місцевому рівнях, формування доходів державного і місцевих бюджетів, використання бюджетних ресурсів, проведення оцінки результатів впливу бюджету на соціально-економічний розвиток держави. В модулях 2-3 студенти оволодіють знаннями щодо податкової політики та оцінки податкового навантаження на макро- та мікрорівнях, основ оподаткування, видів загальнодержавних та місцевих податків, процесу адміністрування податків та складання податкової звітності, які необхідні сучасним спеціалістам для здійснення управління у сфері оподаткування. Рівень знань з цієї дисципліни визначає професійну компетентність студента до практичної діяльності.

Завданнями навчальної дисципліни є засвоєння теоретичних та організаційних засад бюджетної системи України, податкової системи та податкової політики, методики розрахунків, порядку сплати прямих і непрямих податків юридичними та фізичними особами, альтернативних систем оподаткування.

Компетентності ОП:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту, аналізу та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПР07. Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для повного терміну денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	Тиж-ні	узьо-го	у тому числі					узьо-го	у тому числі					
			л	п	л а б	і н д	с.р.		л	п	ла б	і н д	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
3 семестр														
Змістовий модуль 1. «Економічний зміст та складові публічних фінансів»														
Тема 1. Сутність, призначення і роль бюджету держави	1	6	2	2			2							
Тема 2. Бюджетний процес: теоретичні та організаційні засади	1-2	8	2	2			4							
Тема 3. Бюджетна система та засади її побудови	2	6	2	2			2							
Тема 4. Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування	3	6	2	2			2							
Тема 5. Система доходів бюджету	3-4	17	3	4			10							
Тема 6. Система видатків бюджету	4-5	17	4	3			10							
Разом за змістовим модулем 1		60	15	15			30							
Змістовий модуль 2. «Складові публічних фінансів»														
Тема 7. Теоретичні основи оподаткування	6	14	3	3			6							
Тема 8. Організація податкового адміністрування в Україні	7-8	15	4	4			8							
Тема 9. Податкове планування та оптимізація оподаткування	8-9	15	3	3			6							
Разом за змістовим модулем 2		40	10	10			20							
Змістовий модуль 3. «Основні напрями видатків Державного бюджету»														
Тема 10. Акцизний податок і мито	10	10	2	2			6							
Тема 11. Податок на додану вартість	11	14	4	4			6							
Тема 12. Податок на прибуток підприємств	12	14	4	4			6							
Тема 13. Оподаткування доходів фізичних осіб	13	14	4	4			6							
Тема 14. Місцеві податки і збори. Спеціальні податкові режими	14	10	2	2			6							
Тема 15. Ресурсні та рентні платежі	14-15	9	2	2			5							

Теми 16. Єдиний соціальний внесок	15	9	2	2			5						
Разом за змістовим модулем 3		40	20	20			40						
Усього годин перший семестр		180	45	45			90	-	-	-	-	-	-

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність, призначення і роль бюджету держави	2
2	Тема 2. Бюджетний процес: теоретичні та організаційні засади	2
3	Тема 3. Бюджетна система та засади її побудови	2
4	Тема 4. Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування	2
5	Тема 5. Система доходів бюджету	4
6	Тема 6. Система видатків бюджету	3
7	Тема 7. Теоретичні основи оподаткування	3
8	Тема 8. Організація податкового адміністрування в Україні	4
9	Тема 9. Податкове планування та оптимізація оподаткування	3
10	Тема 10. Акцизний податок і мито	2
11	Тема 11. Податок на додану вартість	4
12	Тема 12. Податок на прибуток підприємств	4
13	Тема 13. Оподаткування доходів фізичних осіб	4
14	Тема 14. Місцеві податки і збори. Спеціальні податкові режими	2
15	Тема 15. Ресурсні та рентні платежі	2
16	Теми 16. Єдиний соціальний внесок	2

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність, призначення і роль бюджету держави	2
2	Тема 2. Бюджетний процес: теоретичні та організаційні засади	4
3	Тема 3. Бюджетна система та засади її побудови	2
4	Тема 4. Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування	2
5	Тема 5. Система доходів бюджету	10
6	Тема 6. Система видатків бюджету	10
7	Тема 7. Теоретичні основи оподаткування	6
8	Тема 8. Організація податкового адміністрування в Україні	8
9	Тема 9. Податкове планування та оптимізація оподаткування	6
10	Тема 10. Акцизний податок і мито	6
11	Тема 11. Податок на додану вартість	6
12	Тема 12. Податок на прибуток підприємств	6
13	Тема 13. Оподаткування доходів фізичних осіб	6
14	Тема 14. Місцеві податки і збори. Спеціальні податкові режими	6
15	Тема 15. Ресурсні та рентні платежі	5
16	Теми 16. Єдиний соціальний внесок	5

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- захист практичних робіт;
- інші види.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- модульне тестування;
- командні проекти;
- реферати, есе;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни – URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=125>

2. Негода Ю.В., Долженко І.І. Методичні рекомендації для самостійного вивчення дисципліни «Бюджетна система та оподаткування» для студентів ОП «Аналітичне і обліково-правове забезпечення бізнесу». Київ : ЦП «Компринт», 2024. 50 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Abuselidze, G., Bilyak, Y., Oliinyk, L., Nehoda, Y. (2024). The Impact of Public Debt on Fiscal Sustainability During and After a Pandemic. In: Mansour, N., Bujosa Vadell, L.M. (eds) Artificial Intelligence, Digitalization and Regulation. Contributions to Management Science. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-67531-7_25

2. Klymenko M., Dolzhenko I., Nehoda Y. Analyzing the impact of tax mechanisms for stimulating innovation in the agricultural sector on attracting investors. Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». 2024. Випуск 4 (77). С. 138–144 DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.77-24>

3. Nehoda Y.V. Ways of improving state financial control in Ukraine. Економіка і суспільство. 2022. № 44. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-4>

4. Біляк Ю.В., Тітенко З.М. Державні фінанси і контроль: навч. посіб. Київ: Вид. центр НУБіП України, 2022. 516 с.

5. Біляк Ю.В., Тітенко З.М. Податкова система: навч. посіб. Київ: НУБіП України, 2021. 634 с.
6. Бюджетна декларація 2022-2024 роки URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1652-IX#Text>
7. Бюджетна декларація 2025-2027 роки URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/751-2024-%D0%BF#Text>
8. Бюджетна система України: навч. посіб. в схемах і таблицях / С. В. Качула, Г. Є. Павлова, Л. В. Лисяк, Добровольська О.В., Л. І. Катан. Дніпро: Монолит, 2021. 332 с.
9. Бюджетна система: тенденції розвитку URL: https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2019/07/2019-07-08-budget_book.pdf
10. Бюджетний кодекс України // Офіційний вісник України від 13.08.2010., № 59. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
11. Волохов І.С. Податкова система: навч. посіб. Харків : Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.
12. Воляк Л.Р., Негода Ю.В., Долженко І.І., Клименко М.В. Дослідження європейської практики використання податкових механізмів стимулювання інвестицій у інноваційну діяльність. Інвестиції: практика та досвід. № 20. С. 92–102. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.21.92>
13. Всесвітня декларація місцевого самоврядування // Місцеве та регіональне самоврядування України URL: <https://sites.google.com/site/igroupteamsite/municipal-ne-pravo-ukraieni/vsesvitna-deklaracia-miscevogo-samovraduvanna-1985r>
14. Електронна бібліотека НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/17325>
15. Негода Ю. В. Напрями розбудови ринку державних боргових цінних паперів. Біоекономіка і аграрний бізнес. 2021. Том 12, № 2. С. 37–47
16. Негода Ю.В. Роль місцевих бюджетів у фінансуванні повоєнного відновлення комунальної сфери. Економіка і суспільство. 2022. № 43. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-59>
17. Негода Ю.В., Березовська Л.О. (2021). Оцінка регулятивного потенціалу податку на прибуток підприємств в Україні. Економічний форум, 1(2), 110-117. <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2021-2-13>
18. Негода Ю.В., Олійник Л.А. Місцеві фінанси: навч. посіб. для студентів ОС «Бакалавр» спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування», 3-тє видання перероблене та доповнене. Київ : ЦП «Компринт». 2021. 425 с.
19. Петрашевська, А., Колонтай, С., Смірнова, К., & Більчинський, М. (2024). Сучасні види системи оподаткування, їх переваги та недоліки. *Підприємництво та інновації*, (30), 21-26. <https://doi.org/10.32782/2415-3583/30.3>
20. Податковий кодекс // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
21. Про бюджетну класифікацію : Наказ Міністерства фінансів України від 14.01.2011 р. № 11. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11#Text>
22. Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України : Постанова Кабміну України № 215 від 15.04.2015 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF#Text>
23. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 1997 р. URL: <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>
24. Томнюк Т. Л. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.
25. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>.
26. Офіційний веб-портал Державної казначейської служби України. URL : <https://www.treasury.gov.ua/>
27. Офіційний веб-портал Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
28. Офіційний веб-портал Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua/>

29. Офіційний веб-портал Комітету Верховної Ради України з питань бюджету. URL: <http://budget.rada.gov.ua/kombjudjet/control/uk/index>.
30. Офіційний веб-портал Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL: <http://mtu.gov.ua/>.
31. Офіційний веб-портал Міністерства цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/>
32. Офіційний веб-портал Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
33. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL : <https://www.mof.gov.ua/uk>
34. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої ради України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
35. Open budget. URL : <https://openbudget.gov.ua/budget-literacy/budget-system/structure>